

BIJZONDERE ONTMOETING OP DE EYSERBOSWEG IN ELKENRADE N.A.V. ZOEKTOCHT DOOR MARC HERMANS

Yvonne Limpens-Blezer

Situatie ten tijde van de oorlog

Het kinderrijke gezin Blezer-Diederer woonde met hun negen kinderen aan de Cremerstraat 16 te Broekhem, toen in 1943 de vader van het gezin plotseling op 42-jarige leeftijd overleed.

Vanwege dit overlijden werd Maria - één van de dochters uit het gezin - bij haar grootouders in Elkenrade ondergebracht. Haar jongste broertje André was toen pas ongeveer acht weken oud. Caspar, de oudste van de kinderen was 15.

De kinderen uit het gezin hielpen hun moeder met al het huishoudelijk werk in en rondom het huis. Voor de moeder van Maria was het een zware opgave om het overlijden van haar echtgenote te verwerken en daarnaast als enige ouder te moeten zorgen voor een groot gezin met opgroeiende kinderen, in een tijd en in een land dat werd getergd door de grote oorlog.

Bevrijding

Tijdens de bevrijding kwamen de geallieerden, de Amerikanen, naar Elkenrade. Ze bemanden daar in de buurt in het geheim iets, dat ze moesten bewaken en beschermen. Niemand mocht weten wat ze op dat zwaar bewaakte terrein deden. Dit was topgeheim!

Later bleek dat bovenop het plateau van de Eyserbosweg (de plek waar tegenwoordig de grote zendmast staat) de belangrijkste luchtradarpost aan het westelijk front opgesteld stond, die door het peloton van Fischer, sergeant in het afweergeschutbataljon van het 9^e Amerikaanse leger, bewaakt moest worden.

Dit was strategisch een bijzondere plek, omdat ze van hieruit Nederland, België en Duitsland konden zien en zodoende de vliegtuigen van de vijand konden zien aankomen. Deze plek was de belangrijkste plek met een bijzondere radarinstallatie aan het westfront.

De militairen sliepen eerst in tenten en naderhand werden ze ingekwartierd bij de mensen in het dorp Elkenrade. Robert Fisher (ook wel eens Bob genoemd) verbleef samen met een aantal militairen/kameraden destijds bij familie Blezer-Janssen. Gedurende een aantal maanden werden drie kamers ter beschikking gesteld waar ze konden verblijven in hun vrije tijd. Er werd voor hen gekookt en de was gedaan. De familie deed er alles aan om het de militairen naar hun zin te maken. De militairen waren heel dankbaar en blij met de gastvrijheid en het warme onderkomen. Eens te meer toen het weer zeer slecht en koud werd. Het groepje geallieerden dat in Elkenrade verbleef, bestond uit 9 personen.

GEHEIME MILITAIRE

BASIS IN EYS

16 september 1944 werden we om kwart over drie bevrijd. In het Eyserbos hadden de Duitsers zich verscholen in loopgraven. Vier dagen lang beschoten de Amerikanen vanaf de Gulpenerberg het gebied voordat de Duitsers capituleerden", herinnert de geboren en getogen Eysenaar Jef van der Krogt zich. "Ik was destijds veertien en weet als de dag van gisteren dat het bos bezaaid lag met omgekomen Duitse soldaten. Als kwajongens namen wij toen allerlei spullen mee, waaronder de revolvers van de gesneuvelden.

Daarna werd het gebied rond het Eyserbos maandenlang hermetisch afgesloten voor de bevolking. De Amerikanen richtten er een militaire basis in, maar niemand wist wat er zich daadwerkelijk afspeelde. Pas tegen het einde van de oorlog vertelden de soldaten ons dat er een grote radarinstallatie stond. Van hier werden de voedseldroppings in Noord-Nederland en de bombardementen in het Duitse Roergebied gecoördineerd, weet Van der Krocht.

Henry Kissinger, man van oorlog en vrede.

Marc Hermans, woonachtig in het kleine Elkenrade, gelegen aan de top van de Eyserbosweg, vertelt regelmatig het verhaal over de intensieve gevechten die drie dagen hebben geduurd en over de meest geheime radarinstallatie van Europa die hier heeft gestaan. Vanaf deze Nederlandse heuvel is er ook nu nog steeds een weids uitzicht op de stad Aken. De vele wielrenliefhebbers tijdens de jaarlijkse Amstel Gold Race en de duizenden toeristen die op deze mooie locatie van het uitzicht genieten, realiseren zich niet dat op deze strategische positie de eerste Europese radarpost door de Amerikanen werd geplaatst. Alle bommenraids naar Aken, Keulen en Berlijn werden van hieruit gecoördineerd.

Uitsnede uit Bevrijdingskrant
gemeente Gulpen-Wittem, 14
september 2019

Henry Kissinger

Bij de militairen die in het Heuvelland (Eys) bivakkeerden, bevond zich tevens een zekere Henry Kissinger, een Duitser die door Hitlers idealen tot Jodenvervolgving, met zijn familie in 1938 naar New York verhuisde. In 1943 verkreeg Kissinger de status van Amerikaans staatsburger. Later zou hij in de Verenigde Staten van 1969 tot 1975 dienen als nationaal veiligheidsadviseur. Vanaf 1973 verkreeg hij een dubbelfunctie als Minister van Buitenlandse Zaken onder het bewind van presidenten Nixon en Ford. In datzelfde jaar kreeg hij de Nobelprijs voor de Vrede toegekend.

Kissinger was commandant van de radarpost in Eys.

Robert Fisher

Maria kwam als jong meisje in contact met Robert Fisher en zijn kameraden. Na een poosje, toen hun opdracht was vervuld, moesten de geallieerden verder oprukken naar Duitsland. Het vertrek uit het Zuid-Limburgse dorpje betekende echter niet dat het contact ophield te bestaan. Maria bleef contact houden met Robert Fisher via de post. Zo werden er regelmatig brieven geschreven en foto's gestuurd.

Robert Fisher hield zelfs nauwkeurig een dagboek bij, waarin hij niet alleen waardevolle informatie schreef over de oorlogsgebeurtenissen, maar ook leuke en fijne dingen die hij meemaakte vastlegde. Zodoende konden zijn twee zonen lezen hoe het in de oorlogstijd geweest moest zijn, zodat zij zich hiervan een beeld konden vormen.

Robert bracht Maria en haar gezin, zo'n veertig jaar geleden, nog een keer een bezoek en wilde ook het dorp waar hij toen verbleef, nog graag eens terugzien. Tot aan zijn dood in 2004 bleef Maria contact met hem houden, wat al heel bijzonder is.

De negen in Elkenrade ingekwartierde Amerikaanse militairen. Zittend rechts: Robert Fisher
(Uitsnede uit Bevrijdingskrant gemeente Gulpen-Wittem, 14 september 2019)

Zoektocht

Robert Fisher's zoon wist af van de correspondentie tussen zijn vader met Maria. En ook wat Maria voor zijn vader had betekend. De brieven, kaarten en foto's die zij had gestuurd, heeft hij allemaal goed bewaard.

In één brief die hij destijds heeft gestuurd, valt te lezen hoe goed ze het bij de familie Blezer-Janssen hadden gehad. Hij vond dat helemaal geweldig. Hij was bijzonder dankbaar voor de gastvrijheid van de familie en het warme onderkomen dat ze gekregen hadden.

Robert's zoon Bob wilde toch graag na zijn vaders dood weten wie die Maria was. Graag wilde hij haar in levende lijve ontmoeten. Hij kende haar alleen via de correspondentie, foto's en verhalen. Aangezien Maria niet meer op het correspondentieadres woonde en verhuisd was, was het een hele opgave om haar te kunnen vinden. Waar zou ze nu wonen? Zou ze überhaupt nog in leven zijn?

Bob's zoektocht kon beginnen.

Elkenrade

Het enige aanknopingspunt was het dorp Elkenrade, bij de familie Blezer waar zijn vader ten tijde van de oorlog ingekwartierd was geweest. Dat was het enige

wat echt duidelijk was. Met dit gegeven is hij in de zomer 2019 naar Nederland gekomen en in het dorpje gaan zoeken naar de familie of in ieder geval, mensen die van het bestaan van Maria en familie Blezer afwisten en hem verder konden helpen.....

Iemand die getuige is van dit gebeuren is Marc Hermans, die in Elkenrade woont. Hermans vertelt: *"Ik zag iemand langzaam door de straten struinen, mijn eerste gedachte was dat het een inbreker was. Die persoon heb ik toen aangesproken, maar het bleek geen boef te zijn, maar een Amerikaan die op zoek was naar de Limburgse familie Blezer. We hebben toen het hele dorp gemobiliseerd. Een oproep via de radio gedaan."*

De dochter van Maria hoorde toevallig deze oproep op de radio toen ze in haar auto zat, op weg naar haar moeder. Daar wilde ze uiteraard het fijne van weten. Waarom waren ze nu precies naar haar en haar familie op zoek? Zo vertelde Marc Hermans van de Limburgse provinciale radio- en televisieomroep L1, dat het daadwerkelijk haar moeder betrof waar ze naar op zoek waren. Eindelijk leverde de zoektocht resultaat op en was de mysterieuze Maria Blezer gevonden.

Heden ten dage heet Maria volledig Maria Blazejewski-Blezer, nu 87 jaar oud en wonende in een verzorgingshuis in Epen.

Ontmoeting met Bob Fisher tijdens de 75-jarige Bevrijding van Limburg.

Maria Blazejewski-Blezer vertelt haar verhaal.

V.l.n.r.: Marc Hermans, Jo de Beer, Maria Blazejewski-Blezer, daarachter en Bob Fisher.

(foto © Raoul Limpens)

Ontmoeting in september 2019

Exact 75 jaar na de bevrijding van Limburg, is er een eind gekomen aan een jarenlange zoektocht.

Robert's zoon stond op 14 september jl. oog in oog met Maria Blezer. De ontmoeting vond plaats op de bijzondere plek waar het 75 jaar geleden om ging, de geheime radarpost bovenop het plateau aan de Eyserbosweg. Aldaar vond de hereniging tussen de families Blezer en Fisher plaats.

Bob Fisher kon zijn tranen nauwelijks bedwingen. Fisher: *"Sorry, maar ik ben echt emotioneel, ik kan wel huilen nu. Ik wist het onbewust wel, maar nu zie ik hoe belangrijk Maria is geweest in het hele leven van mijn vader. Een heel leven lang hebben ze contact met elkaar gehouden. Dat maakt mijn terugkeer hier zo speciaal, de cirkel is nu echt rond!"*

Bob Fisher wordt door L1 geïnterviewd.

V.l.n.r. Hub Blezer (broer van Maria en vader van Yvonne Limpens-Blezer), Maria en Bob Fisher.
(foto © Raoul Limpens)

Meer info is ook te verkrijgen bij Marc Hermans van L1.

Hij heeft mede de zoektocht gedaan en ook op zijn initiatief vond de ontmoeting plaats op die bijzondere plek. Er is ook nog steeds een video te zien, een stukje uit de uitzending van L1 met onderstaande link:

Thank you Maria & Bob:

<https://www.youtube.com/watch?v=bNxAGVNqW8U>